

Muz 741

UTASÍTÁS

A

LÉGI ELLENŐRZŐ SZOLGÁLATRA.

(Légi ell. szolg.)

Leltározva 2010

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

ke 355

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1930.

M. kir. 10. könnyű hadosztály parancsnokság

A—71. Légi ell. szolg.

Muz Fh1

TERVEZET.

UTASÍTÁS
A
LÉGI ELLENŐRZŐ SZOLGÁLATRA.
(Légi ell. szolg.)

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1930.

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
BEVEZETÉS	5
I. FEJEZET.	
A légi ellenőrző szolgálat <i>feladata és szervei</i>	7
II. FEJEZET.	
A légi ellenőrző szolgálat <i>végrehajtása</i>	11
III. FEJEZET.	
<i>Magatartás</i> légi járművekkel szemben	17
IV. FEJEZET.	
A légi járművek közlekedésére és jelzésére vonatkozó <i>fontosabb rendeletek</i> kivonata	21

MELLÉKLETEK:

1. sz. melléklet: *Kimutatás* a légi tevékenységről.
2. sz. melléklet: Repülőgépek *jelzése*.
3. sz. melléklet: *Tájékoztató* (iránymutató).
4. sz. melléklet: Vázlat a repülőgépek *forgalmi rendszabályairól*.

Bevezetés.

Az utasítás célja, hogy a mindinkább növekvő polgári (kereskedelmi) és idegen katonai légi járművek légi forgalmának és általában azok légi tevékenységének ellenőrzésére egységes támpontokat nyújtson.

REVISED

of the same kind as the one which
was first published in the year
1840, and which was the first
edition of the work. The present
edition is a revised and enlarged
edition of the work, and is
published by the same publisher
as the first edition.

I. FEJEZET.

A légi ellenőrző szolgálat feladata és szervei.

1. A légi ellenőrző szolgálat feladata az ország légi terében történő légi jármű forgalom (légi tevékenység) felügyelete az állam légi felségjogainak megóvása és a légi forgalomra vonatkozó rendeletek betartásának ellenőrzése céljából. 1. Feladat.

2. A légi forgalom (légi tevékenység) ellenőrzése a m. kir. légügyi hivatal hatáskörébe tartozik. 2. Ellenőrzés.

3. A légi tevékenység ellenőrzésére szolgáló adatokat a m. kir. légügyi hivatal részére — annak szervein kívül — ezen utasítás határozványainak szem előtt tartása mellett a honvédség, vámőrség, folyamőrség és esendőrség szervei is szolgáltatják.*) 3. Adatok.

4. Ezen célból légi ellenőrző szolgálat történik: 4. Ellenőrzés szervei.

- a) minden honvéd állomáson,
- b) a vámőrség határőrsein,
- c) a folyamőrség és
- d) a esendőrség ügyködési körletében.

A esendőrség, folyamőrség és vámőrség a légi ellenőrző szolgálatot a belügy-, illetve a pénzügymin. utasításai szerint végzi.

5. Ellenőrzés módja.

5. A légi ellenőrző szolgálatot a napi ór- és járőr-szolgálat keretén belül **állandóan** kell eszközölni.

Ezen célból a díszőrségek és fogolyőrségek kivételével minden őrségen egy ór — különbeni feladatának csorbitása nélkül — a légi megfigyeléssel kell megbízni és e célra távcsővel kell ellátni.

A csendőrség részéről a megfigyelést — egyéb szolgálatuk ellátása mellett — csendőrörsök végzik.

6. Jelentések.

6. A honvédségi őrségek a **megfigyelés eredményét** reggeli, illetve felváltó jelentésükbe felvenni tartoznak. És pedig:

a) volt-e szolgálatuk alatt repülő tevékenység, vagy

b) nem volt repülő tevékenység.

Ha volt repülő tevékenység, akkor azt az Utasítás II. fejezetében meghatározott módon és alakban jelentik a honvéd állomás (illetve előljáró) parancsnokságoknak.

A honvéd állomásparancsnokságok ezen jelentéseket az 1. számú melléklet szerint havonta össze-sítik és előljáró vegyesdandár parancsnokságuknak felterjesztik úgy, hogy azok oda a következő hó 5-ig beérkezzenek.

A vegyesdandár parancsnokságok a beérkezett **jelentések összesítését**, amelyet szintén az 1. sz. melléklet szerint kell szerkeszteni, a m. kir. honvédelmi miniszternek (1. osztály) minden hó 15-ig elő-terjesztik. A honvédelmi miniszter a jelentéseket a m. kir. kereskedelmi miniszternek (m. kir. légügyi hiva-talnak) továbbítja.

A vámőrség, folyamőrség és csendőr-ség légi megfigyelést végző szervei a légi tevékeny-ségi jelentést szintén naponta vezetik, azonban azt —

a hónap utolsó napján lezárva — csak havonként terjesztik elő a részükre kiadott rendelkezések szerint.

A vámórség, folyamórség és csendórség légi figyeléssel és jelentéssel megbízott szerveit a rendelkezésre álló készletek szerint szintén távcsővel és esetleg egyéb korszerű figyelésszükszökökkel szerelik fel.

Különös esetekben szükséges azonnali (távírási, távbeszélő) jelentések megtételének módját az utasítás II. és III. fejezete szabályozza.

A repülőtereken kívül leszállt repülőgépekkel szemben a magatartást a III. fejezet szabályozza.

II. FEJEZET.

A légi ellenőrző szolgálat végrehajtása.

Mindama helyeken, ahol légi ellenőrző szolgálatot teljesítenek, jól látható módon — célszerűen a figyelemmel megbízott közeg közelében — legyen kifüggesztve : Berendezés.

- a) a repülőgépek jelzése (2. melléklet),
- b) a tájékoztató (irányjelző) (3. számú melléklet),
- c) vázlat a repülőgépek által betartandó forgalmi rendszabályokról (4. számú melléklet).

A légi figyelő közeg a levegőben motorbúgást hallva, nézzen abba az irányba, ahonnan a hangot hallja, kutassa végig tekintetével a hangirányban az égboltozatot és igyekezzék a repülőgépet felfedezni. Ugyanakkor «*Repülő*» kiáltással hívja fel közvetlen előljáróját — ha az a közelben tartózkodik. Figyelés.

Miután a repülőgépet szabadszemmel felfedezte, azt látcsóval vegye szemügyre és állapítsa meg lehetőleg legközelebbi előljárója ellenőrzése mellett:

1. hogy polgári (kereskedelmi) vagy katonai repülőgép-e,
2. a repülőgép alakjának jellegzetességeit,
3. mely irányból jött, mely irányba távozott a repülőgép,
4. a megfigyelés pontos idejét,
5. a megfigyelés helyét.

1-hes: A polgári repülőgép a szárnyán és a törzsén betűkkel van megjelölve (ötös betűcsoport vagy egy betű- és számcsoport) pld. H—MABA vagy D—132.

A katonai repülőgép szárnyán és oldalkormányán színes jelek vannak (esetleg a törzsen is).

Az összes tekintetbe jöhető országok szín- és betűjelzése a 2. számú mellékletből («Repülőgépek jelzése» táblázatból) ki-vehető

2-höz: A repülőgép lehet:

a) szárazföldi vagy vízi repülőgép.

A szárazföldi repülőgép arról ismerhető fel, hogy alul kerékei vannak. A vízi repülőgépnek vagy úszói (hosszú csónakszerű talpai) vannak, vagy törzse hajószerű és az a szárnyak alatt van;

b) egyfedelű, kétfedelű és többfedelű.

A szárnyak alakja lehet:

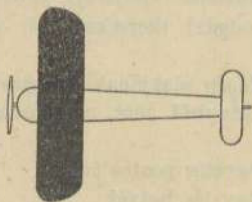
c) egyfedelű, vízszintes szárnyú; törzs a szárnyak alatt:

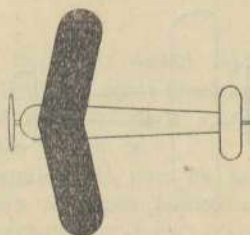
d) egyfedelű, szárnyak nyitott «V» alakban; törzs a szárnyak felett:

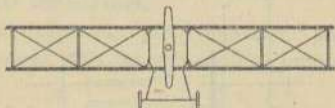
e) egyfedelű, egyenes szárnyú:

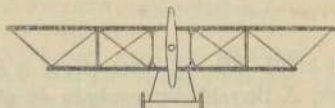
f) egyfedelű, nyílalakú szárnyakkal :

g) kétfedelű, vízszintes, egyenlő széles szárnyú :

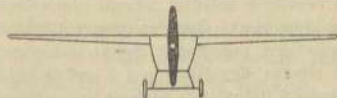

h) kétfedelű, vízszintes szárnyú, alsó szárnya rövidebb :

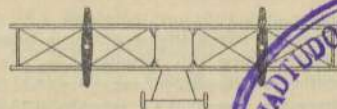

A légszavarak száma lehet :

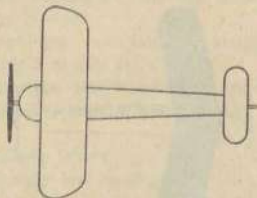
i) egy csaváros :

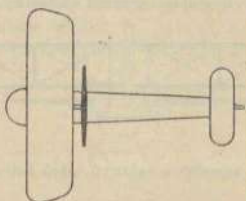
j) több (kettő) csaváros :

k) csavar a szárnyak előtt:

l) csavar a szárnyak mögött:

Ezekon kívül más jellegzetességei is lehetnek a repülőgépek. A figyelő ügyességén és éleslátásán múlik azok felfedezése és az észleletek jelentése. Eme jellegzetességek csak példák.

3-hoz: A repülőgép haladási irányát nem világítják, hanem a környékbeli községek (célszerűen nagyobb városok), esetleg magasabb hegyesúcsok vagy hidak szerint kell megadni.

E célból minden figyelőhelyen a 3. számú melléklet szerint készített tájékoztató (irányjelző) vázlatot kell felfektetni.

Meg kell figyelni, hogy a repülőgép áthaladt-e, esetleg kört repül vagy koring valami felett, ledob valamit vagy lejjebb ereszkedik.

4-hoz: Az időpont meghatározása a 24 órás beosztás szerint.

A figyelőhelyen meg kell állapítani, hogy a megfigyelt repülőgép menetrendszerű útvonalon, vagy ezen kívül észleltetett-e.

A repülőforgalom útvonalait a 4. számú melléklet tünteti fel.

5-höz: A megfigyelő álláspontja és a figyelő közeg megnevezése.

Miután a figyelő az észlelt repülőgép jelzését, de legalább jellegzetességeit megállapította, az adatokat azonnal az előkészített «Légi tevékenységi jelentés» űrlapba vezesse be.

Minden repülőgépet, még ha az csak távol is észleltetett, vagy amelynek esetleg csak a motorbúgása volt hallható, a «Légi tevékenységi jelentés»-be fel kell venni. Különösen fennáll az éjjeli észlelésnél.

Ezen «Légi tevékenységi jelentést» naponta 12^h-kor kell lezárni és a figyelőt kiállító hatóságnak kell beküldeni.

Példa a «Légi tevékenységi jelentés» kitöltésére:

1. Milyen légi jármű és hány jelent meg:

Egy darab F-1AHGB jelzésű repülőgép, szárazföldi, két fedélű, vízszintes szárnyú, csavar elől.

2. Merről jött, merre ment, mint viselkedett:

Vác felől a Duna felett Komárom irányába — átvonult.

3. Megfigyelés helye, pontos ideje:

Szob, 1928 január 12. 15^h 20^l.

4. A jelentést mely figyelőhely adta le:

Révkapitányság, Szob. Partí járőr.

Ha azonban a repülőgép közlekedési jogához kétség fér, úgy a «légi tevékenységi jelentés»-en kívül még azonnali jelentés is teendő.

Ezen jelentés a «légi tevékenységi jelentés» egy űrlapjára irandó és ugyanazokat az adatokat tartalmazza. Az észlelés (megfigyelés) után azonnal küldőnccel (esetleg távbeszélőn) a figyelőt kiállító hatóságnak beküldendő, amely köteles ezen jelentés postán vagy sürgős esetben más rövidebb

úton való haladéktalan továbbításáról gondoskodni. Ezen jelentést a területileg illetékes vegyesdandár parancsnokság területén működő repülőtér esendőrkülönítménynek és közvetlenül a «légügyi hivatalnak» (Budapest, II., Fő-út 6. Telefonszám: Budapest 500—10. szám) kell küldeni.

Valamely repülőgép közlekedési joga kétséges:

1. Ha a **polgári repülőgép** (betűs jelzésű) a menetrendszerű útvonalon kívül repül, kivéve a magyar (H—M . . .) jelzésű repülőgépeket, melyek engedélyt nyerhetnek a menetrendszerű útvonalakon kívül és Budapest feletti repülésre;

2. ha **bármely repülőgép**, tehát akár magyar, akár idegen jelzésű, **tilalmi öv felett** repül;

3. ha **katonai** (színes jelzésű) repülőgép **bárhol észleltetik**, még ha engedélyezett útvonalon is.

Mindhárom esetben a jelentés távbeszélőn vagy távirón történjék.

III. FEJEZET.

Magatartás légi járművekkel szemben.

1. A légi tevékenység jelentésével megbízott szervek kötelessége a légi járművek viselkedését is megfigyelni és ha az a IV. fejezetben közölt rendelkezésekkel ellentéznék, a légi tevékenységi jelentésben szükség esetén azonnal is jelenteni.

2. Magyarország légterében csak oly polgári jellegű légi járművek közlekedhetnek, amelyeknek a magyar légügyi hatóság a légi közlekedésre engedélyt adott, illetve — külföldi légi járműveknél — amelyeknek az illető állam magyar követsége (ha erre illetékes) berepítési engedélyt adott.

3. A minden gép (légi jármű) számára külön kiállított engedély tartalmazza:

a repülőgép jelzését,

állami hovátartozását,

az engedély tartamát és egyéb erre vonatkozó megjegyzéseket és

a légügyi hivatal vagy az illető m. kir. követség aláírásával és körpecsétjével van ellátva.

4. Ha tehát a repülőtereken és a dunai repülő kikötőkön kívül bármely légi

já r ó m ű l e s z á l l (k i k ö t), azon közeg (szerv), amely ezt észreveszi, a közvetlen közelében leszállt légi járműhöz azonnal kiküld egy-két embert. Ha távolabb szállott le, úgy távbeszélőn értesíti felettes hatóságát, amely segélynyújtásról, illetve esetleges lefoglalásról gondoskodik.

5. A leszállt géphez kiküldöttek megállapítják a földreszállás okát és felülvizsgálják a repülőgép, vagy egyéb légi jármű okmányait*) és azt, hogy külön engedélyalás előfelszerelése (fényképező felszerelés, rádió, stb.) nincsen-e. Ha minden kétséget kizáró módon megállapították, hogy a légi jármű Magyarország feletti légi közlekedésre engedéllyel bír, valamint a pilóta okmányai és a légi jármű felszerelése rendben találtattak, akkor a légi jármű esetleges további felszállási szándékában nem gátlandó meg. Ezen esetben a rendkívüli leszállásról a Légügyi Hivatalt és a legközelebbi repülőtér csendőrkülönítményt távbeszélőn vagy távirón értesíteni kell.

6. Ha a leszállt légi jármű oly mérvben sérült volna meg, hogy útjának folytatása kizárt, fenti értesítésnek erre is ki kell terjednie.

7. Hatósági közegeknek minden módon arra kell törekedniök, hogy kényszerleszállt repülőgép pilótáját mindjárt a leszállás után igazoltassák és felszerelését okmányai alapján ellenőrizzék.

8. Idegen állam kötelékébe tartozó légi járműnek mind a rendes-, mind a kényszerleszállásnál baleset

*) Ezek: 1. a légi jármű alkalmassági bizonyítványa, 2. a pilóta szakszolgálati engedélye, 3. a közlekedési vagy berepülési engedély.

esetén **ugyanolyan** segélyre van igénye Magyarország területén, mind a belföldi légi járműnek.

9. Ha idegen légi jármű leszállásánál megállapítást nyer, hogy fényképező felszereléssel*) van ellátva, amire engedélye nincs, úgy a légi járművet őrizetbe kell venni, mivel az a gyanu merülhet fel, hogy kémkedett és a korábbi utasítást közvetlenül és azonnal a légügyi hivataltól távbeszélőn vagy távírón kell kikérni (Budapest, II., Fő-út 6. Telefon: Budapest 500-10), a fényképezőgépet az összes lemezekkel és filmekkel le kell foglalni és a légügyi hivatalnak beküldeni, ügyelve arra, hogy a lemezeket és filmeket fény ne érje.

10. Ha Magyarország légterében közlekedésre jogosulatlan, vagyis engedéllyel nem bíró légi jármű ér földet, vagy ha okmányai hiányosok, vagy felszerelésében külön engedélyezéshez kötött felszerelési tárgyak engedély nélkül találtak, úgy a légi jármű személyzetét és utasait az illetékes repülőtér csendőrkülönítmény (légügyi hivatal) intézkedéséig őrizetbe kell venni, anélkül azonban, hogy **a nemzetközileg szokásos előzékenység a legkisebb mértékben és figyelmen kívül hagyatnék.**

Az ilyen légi járművet a legközelebbi közigazgatási hatóságnak nyomban le kell foglalnia és erről mind az elsőfokú rendőrhatóságot és pénzügyi szervet, mind a területileg illetékes vegyesdandár parancsnokság területén működő repülőtér csendőr-

*) A jelenlegi eljárás szerint a forgalmi repülőgépek utasainak működvelő fényképező készülékét vagy a podgyászfülkében helyezik el, vagy ha podgyászfülke nincs, úgy a vámhatóságok a repülés tartamára ólompecséttel zárják le.

különítményt és a légügyi hivatalt távbeszélőn vagy táviratilag értesíteni kell.

11. Ha olyan légi jármű érint magyar földet, amelynek katonai jellege kétségtelenül megállapítható, ezzel szemben az 5. és 10. pont értelmében kell eljárni. A légi jármű lefoglalása ez esetben azonban a katonai parancsnokságok által történik.

Mindaddig, míg a légi jármű katonai jellege minden kétséget kizáróan megállapítva nincs, a légi járművet polgári jellegűnek kell tekinteni.

Katonai légi járműnek kell tekinteni minden oly repülőgépet, léghajót, amely valamely állam katonai szervezetéhez tartozik, vagy amely 2. számú melléklet szerint színes jelzésekkel van ellátva, avagy amelyet valamely állam katonai szolgálatában álló személy vezet.

12. Az előző pontok szerint a légügyi hivatalhoz juttatandó értesítések az állam különböző szerveit, az előljáró parancsnokságokhoz vagy hatóságokhoz, az ily ügyekből kifolyólag netán szükségessé váló jelentések alól nem mentik fel.

IV. FEJEZET.

A légi járművek közlekedésére és jelzésére vonatkozó fontosabb rendeletek kivonata.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 45.332/1924. K. M. — XI. számú rendeletéből. Kihirdetve a Budapesti Közlöny 1924. évi március hó 15-én megjelent 63. számában.

Minthogy a Magyar Állam felségjoga a szárazföldi és vízi területek felett levő levegőterre is kiterjed, a m. kir. belügy-, honvédelmi, külügy- és pénzügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

Külföldi légi járművek közlekedéséről.

1. §. A légi közlekedésről szóló 10.270/1922. M. E. számú rendelet (Lkr.)*) 20. §-a szerint a külföldi légi járművek közlekedése céljából szükséges engedélyt polgári légi járművek részére a légügyi hivatal adja meg. Az engedély berepülésre vagy átrepülésre szólhat és érvényességének tartama rendszerint 30 nap.

A légügyi hivatal külön engedélyt adhat arra is, hogy a berepült idegen légi jármű az ország területén ideiglenesen további járatokat is végezessen.

*) Légi közlekedési rendelet. (Kihirdetve a Bp. Közlöny 1922. évi december hó 19-én megjelent 290. számában.)

A Lkr. 20. §-ának utolsó bekezdése értelmében iparszerű személy- vagy árufuvarozást teljesítő külföldi vállalatok járműveit és személyzetüket a légügyi hatóság igazolvánnyal látja el, amelyet az ország területén történő légi közlekedésben magukkal vinni kötelesek.

2. §. **Külföldi katonai légi járműveknek** Magyarországon való közlekedésére rendkívül kivételes esetben a m. kir. külügyminiszterrel egyetértve, a m. kir. honvédelmi miniszter adhat engedélyt.

Az engedély megadásáról a légügyi hivatalt és a közrendészeti hatóságot egyidejűleg értesíteni kell.

Katonai jellegű minden olyan légi jármű, amely katonai jelzéssel van ellátva vagy amely — enélkül is — katonai személy szolgálati körben teljesített vezetése vagy parancsnoksága alatt áll, végül amelynek tisztán katonai jellege egyébként kétségtelenül megállapítható.*)

3. §. A külföldi légi járművek, személyzetük és utasaik Magyarország területén a légi közlekedés tekintetében fennálló hazai jogszabályoknak vannak alávetve, mindazonáltal lajstromozásukra, nemzeti jeleikre és egyéb jeleikre, a személyzet okmányaira, a személyzet és az utasok útleveleire, lajstromozó államok jogszabályai érvényesek.

4. §. Minthogy a Lkr. 21. §-a szerint, amennyiben a cselekmény súlyosabb rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, aki oly légi járművet járat, vezet vagy utazásra használ, amely a Lkr. 20. §-a szerint közlekedésre nem jogosult, amelynek közlekedési joga tehát nem alapszik nemzetközi szerződéssel vagy a viszonyosság alapján megadott engedélyen, a magyar állam közbiztonsági és karhatalmi szervei-

nek és közegeinek törvényes kötelességük ellenőrizni, vajjon Magyarország levegőterében nem közlekednek-e jogtalanul külföldi légi járművek.

Ha alapos gyanu van arra, hogy külföldi légi jármű az ország levegőterében jogtalanul közlekedik, ezt az említett szervek vagy közegek kötelesek a legközelebbi repülőtéri csendőrkülönítménynak és a légügyi hivatalnak azonnal bejelenteni. A légügyi hivatal rendeletére az ilyen járművet a szokásos jelzésekkel leszállásra kell felszólítani.

A leszállási és kitérés-i jeleket az alább kivonatossan közölt 45.396/XI.—1924. K. M. sz. rendelet tartalmazza.

Ezek a jelzések szükség szerint ki lesznek hirdetve.

Ha a közbiztonsági vagy karhatalmi közegek Magyarország levegőterében idegen állam kötelékébe tartozó katonai jellegű légi járművet észlelnek, kötelesek erről a legközelebbi katonai parancsnokságot is haladéktalanul értesíteni.

A jogtalanul közlekedő légi jármű személyzete ellen teendő intézkedések, valamint a légi jármű lefoglalása stb. tekintetében a rendőri büntető eljárás egységes szabályozása tárgyában 65.000/1909. B. M. sz. alatt kibocsátott rendelet rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A tett intézkedésről a legközelebbi pénzügyi hatóságot, valamint a légügyi hivatalt idegen katonai légi jármű jogtalan közlekedése esetében utasítás adása céljából még a honvédelmi és a

*) Géppuskatűz, bombadobás a repülőgépről vagy kényszerleszállás alkalmával felismert katonai felfegyverzés.

kültügyminisztert is értesíteni kell. Ennek az értesítésnek tartalmaznia kell:

a) a légi jármű külső ismertető jeleit (nemzeti jel és egyéb jelzése),

b) külső jellegzetességeit (egy-, két-, három fedelű, egy- vagy két törzsű, törzs nélküli, stb.);

c) a tulajdonosnak kísérő iratokból megállapítható nevét és lakhelyét;

d) a légi jármű személyzetének és utasainak nevét, esetleg a leszállított áruk megnevezését;

e) a légi jármű indulási helyét és a repülés célját;

f) a leszállás okát; a személyzet és az utasok óhajtásait;

g) annak megemlítését, vajjon a légi járműn történt-e sérülés vagy baleset s okozott-e kárt a légi jármű a leszállás helyén.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 45.396/XI. – 1924. számú rendeletéből.

Kihirdetve a Budapesti Közlöny 1924. évi március hó 15-én megjelent 63. számában.

I. RÉSZ.

I. Fejezet.

Általános rendelkezések.

1. §. Légi forgalomban közlekedő légi járműveken a Lkr. 2. §-a értelmében megszabott (betű vagy színezett) jeleken felül még a következő fejezetekben megszabott lámpákat és jeleket kell alkalmazni.

Légiforgalomban közlekedő légi járművekre megszabott lámpák és jelek.

A lámpákra vonatkozó szabályokat, bármilyen legyen is az időjárás, napnyugtától-napkeltéig kell alkalmazni. Ez idő alatt más lámpát, amely a szabályszerű lámpákkal összetéveszthető, használni nem szabad.

A jelen rendeletben előforduló ez a kifejezés «látható», ha az lámpákra vonatkozik, azt jelenti, hogy sötét éjjel tiszta légtérben látható.

2. Fejezet.

Reptülógépekre megszabott lámpák és jelek.

2. §. Minden reptülógépen, amely a levegőben közlekedik, avagy a földön vagy vizen saját erejéből halad, a következő u. n. helyzetlámpákat kell alkalmazni:

a) a repülőgép orrán fehér lámpa legyen, akként és oly szerkezettel alkalmazva, hogy ez a haladás irányában 220° -nyi szögben, tehát a haladási iránytól jobbra és balra 110° — 110° -nyira szakadatlanul világítson és pedig oly fényerővel, hogy legalább 8 km. távolságról látható legyen. (Orrlámpa).

b) Jobboldalon zöld lámpát kell alkalmazni, amely két függőleges ernyő között a haladási iránytól jobbra hátrafelé számított 110° -ban szakadatlan fényel világítson és pedig oly fényerővel, hogy legalább is 5 km. távolságról látható legyen.

c) Baloldalon vörös lámpát kell alkalmazni, amely két függőleges ernyő között a haladási iránytól balra hátrafelé számított 110° -ban világítson szakadatlan fényel és oly fényerővel, hogy legalább is 5 km. távolságról látható legyen.

d) A zöld és vörös lámpákat a légi járómű belseje felé ernyőkkel kell ellátni aképpen, hogy a lámpák fénye a másik oldalról látható ne legyen.

e) A repülőgép farán és pedig annyira hátul amennyire csak lehetséges, szakadatlanul világító fehér lámpa legyen elhelyezve, amely 150° -ban hátrafelé világít és pedig 70° — 70° -ra a repülőgép hossz tengelyétől jobbra és balra. (Farlámpa).

3. Fejezet.

Léghajókra megszabott lámpák és jelek.

4. §. A 2. §-ban megszabott lámpákat és jeleket a következő módosításokkal a léghajókon is alkalmazni kell:

a) léghajókon a lámpákat párosá-

val és pedig a léghajó orrán és farán levőket egymás fölött, az oldallámpákat pedig egymás mögött a hajótest hossz tengelyével párhuzamosan kell elhelyezni.

4. Fejezet.

Léggömbökre megszabott lámpák és jelek.

7. §. Szabad léggömb kosarából egy legalább 3 km.-ről minden irányban látható fehér lámpát kell legalább 5 méterre lelógatni.

II. RÉSZ.

I. Fejezet.

Jelzések, amelyeket légi járműről adnak.

9. §. Légi jármű, amely éjjel repülőtéren szándékozik leszállani, leszállás előtt zöld röppentyűt lő ki, vagy zöld lámpát villogtat. Emellett a nemzetközi Morse-szabályok szerint orrlámpájával, vagy rádióval saját hívőjelét is adhatja.

Jelzési
szabályok.

10. §. Ha a légi járművet valamely esemény éjjel leszállásra kényszeríti, ezt vörös röppentyű kilövésével, vagy összes helyzetlámpáinak többszöri villogtatásával adja tudtul.

11. §. A légi jármű akár még a levegőben, akár leszállás után bárhol veszélybe kerül és segítségre szorul, ezt a 10. §. esetén kívül akként jelzi, hogy gyorsan egymásután fehér röppentyűket lő ki.

Ezenfelül a veszélyt még a következőképp jelezheti:

a) a nemzetközi S. O. S. jellel, amelyet optikai úton vagy rádió táviróval jelezhet;

b) a nemzetközi zászló jelzőkönyv N. C. jelével, amely a veszélyben levők számára van megszabva;

c) négyyszögű fehér zászlóval, amely fölött vagy amely alatt fekete gömb, vagy valamely ahhoz hasonló tárgy van megerősítve;

d) hangjelzéssel, amely valamely hangzó készülékből szakadatlanul hallatott hangból áll.

12. §. A levegőben tartózkodó légi jármű a földről kapott bármely jeladás tudomásvételét egyetlen fehér röppentyű kilövésével azonnal jelezni köteles. Éjjel ezt a jelet orrlámpája útján «megérttettem» Morse-jellel is adhatja.

17. §. A légi jármű leszállását elrendelő jelzések a következők:

a) nappal: három, tíz másodperenyi időközben tett lövés oly lövedékkel, amely a robbanáskor fehér füstöt fejleszt.

b) Éjjel három, tíz másodperenyi időközben tett lövés oly lövedékkel, mely a robbanáskor zöld fényt ad, vagy zöld csillagokat szór.

Avégből, hogy valamely más légi jármű a leszállást elrendelő jelzést magára ne vonatkoztathassa, szükség esetén szakadozottan felvillanó fényszórót kell arra a légi járműre irányítani, amelynek leszállását nem kívánják.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715009

Utasítás a légi ell. szolg.

KIMUTATÁS

a légitelvékenységről 19.....-tól

19.....-ig.

Repülőgépek jelzése.

ÁLLAM	HADI		POLGÁRI	ÁLLAM	HADI		POLGÁRI
	REPÜLŐGÉPEK JELZÉSE				REPÜLŐGÉPEK JELZÉSE		
	SZÁRNYON	OLDALKORMÁNYON	SZÁRNYON ÉS TÖRZSÖN		SZÁRNYON	OLDALKORMÁNYON	SZÁRNYON ÉS TÖRZSÖN
MAGYAR-ORSZÁG	.	.	H-MXXX	OLASZ-ORSZÁG			I-XXXX
ANGLIA			G-XXXX	OROSZ-SZOVJET			R-RXXX
AUSZTRIA	.	.	A-XX	ROMÁNIA			C-RXXX
BELGIUM		.	O-BXXX	JUGO-SZLÁVIA			X-SXXX
BULGÁRIA	.	.	B-UXXX	NÉMET-ORSZÁG	.	.	D-XXX
CSEH-SZLOVÁKIA			L-BXXX	SVÁJC			C-HXXX
ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAM.			N-XXXX	TÖRÖK-ORSZÁG			C-TXXX
FRANCIA-ORSZÁG			F-XXXX	HOLLANDIA			P-HXXX
GÖRÖG-ORSZÁG		.	S-GXXX	SVÉD-ORSZÁG			S-AXXX
LENGYEL-ORSZÁG			P-PXXX	<p>MEGJEGYZÉS: A POLGÁRI REPÜLŐGÉPEK JELZÉSÉNÉL AZ X BETŰK UGYANANNYI MÁS BETŰT; AUSZTRIÁNÁL ÉS NÉMET-ORSZÁGNÁL PEDIG UGYANANNYI SZÁMOT JELENTENEK.</p>			

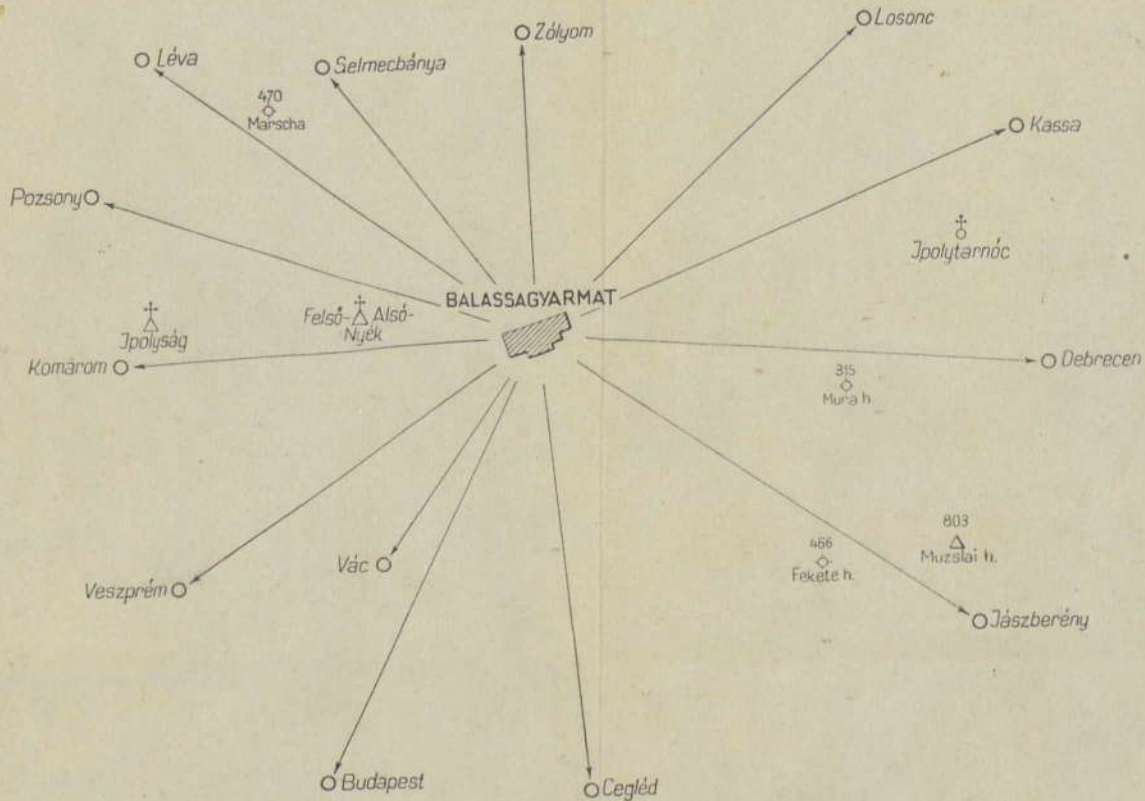

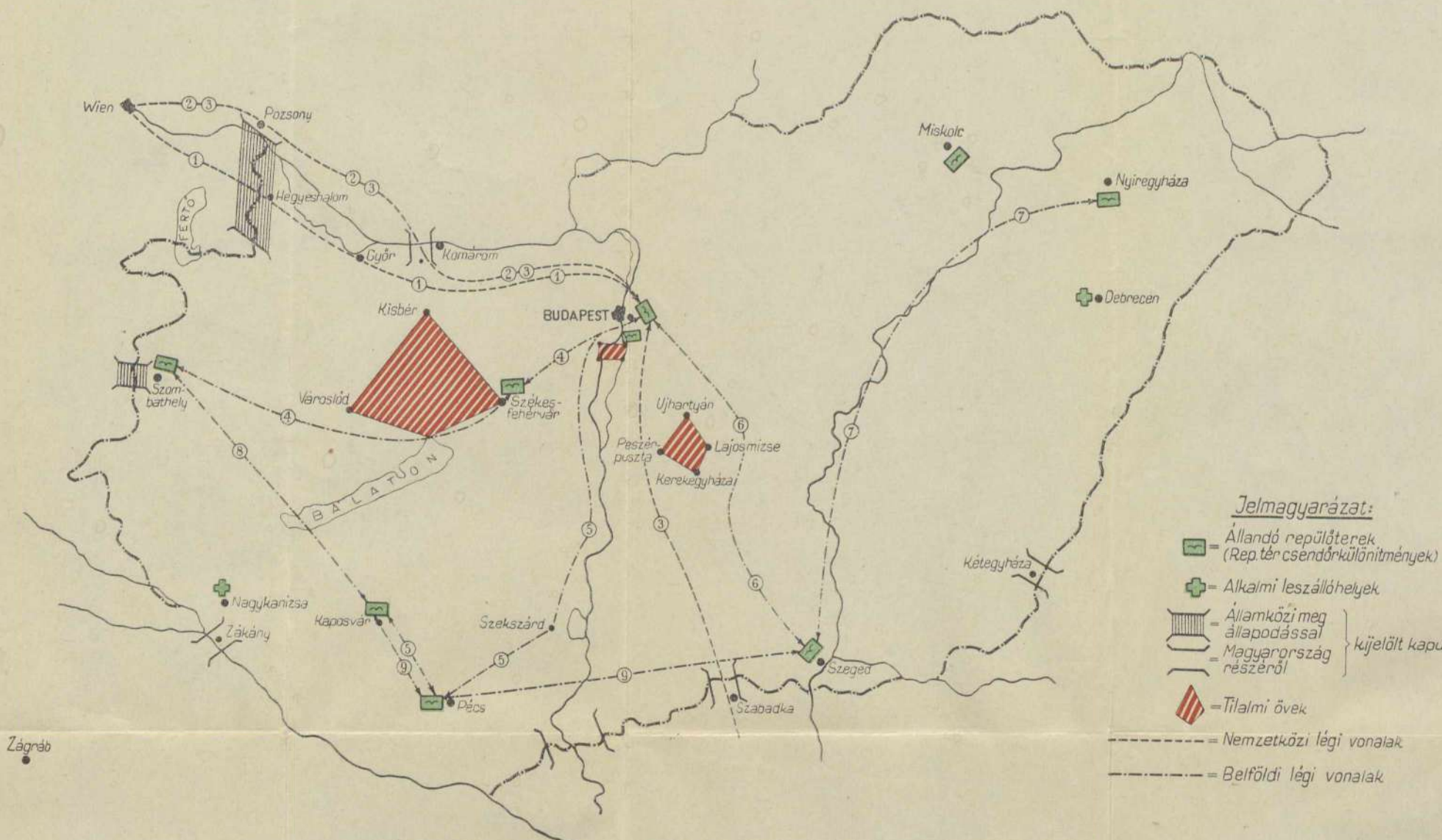

Utasítás a légi ell. szolg.

3. sz. melléklet.

Tájékoztató (iránymutató).

Megjegyzés:

A) Tilalmi övek.

- Budapest városának területe.
- Kisbér, Bodajk, Székesfehérvár, Balaton északi csücske, Városlód, Kisbér által határolt terület.
- Újhartyán, Lajosmizse, Kerekegyháza, Peszér puszta Újhartyán által határolt terület.
- Északon Csepel község északi szegélyét a Sashegygel (-189) összekötő vonal, nyugaton a Sashegy és Háros-sziget délnyugati csücskét összekötő vonal, délen Háros-sziget csücskét és Soroksár déli kijáratát összekötő vonal és keleten a Duna mellékágának nyugati partja által határolt terület.

B) Repülőterek.

- Budapest—Mátyásföld (Csendőrközlönitm.) Tel.: 413—90.
- Szeged " " 25
- Szombathely " " 482
- Miskolc " " 187
- Nyiregyháza " " "
- Kaposvár " " 760
- Székesfehérvár " " 115
- Pécs magánrepülőtér.
- Csepel gyári magánrepülőtér.

C) Alkalmi leszállóhelyek.

- Nagykanizsa.
- Debrecen.

D) Államközi megállapodás alapján kijelölt határátlépő kapuk.

- Az a határszakasz, amely a Cseh-Szlovák állam határáról a Duna jobb partjánál kezdődően délre a Mosonszentjánost Halbthurn-nal összekötő kocsútiút (műútig) terjed.
- Az a határszakasz, mely Szombathelyt Gross-Petersdorffal összekötő úttól északra és délre 5—5 kilométerre terjed.

E) Magyarország részéről kijelölt kapuk.

- Komárom.
- Zákány.
- Mohács.
- Szabadka.
- Kétegyháza.

LÉGI VONALAK.

Nemzetközi vonalak	Sz.	Mely városok között	Mely vállalat tartja üzemben	Sz.	Mely városok között		
					Belföldi vonalak		
	1.	Budapest—Wien	Magyar Légiforgalmi R.-T.	4.		Szombathely—Székesfehérvár—Budapest	
			Nemzetközi Légiforgalmi R.-T. (Francia)			5.	Budapest—Pécs—Kaposvár
			Deutsche Lufthansa (Német)			6.	Budapest—Szeged
	2.	Budapest—Wien	Imperial Airways Ltd. Comp. (Angol)			7.	Szeged—Nyiregyháza
			Koninklyke Luchtvaart Matschappij (Holland)			8.	Szombathely—Kaposvár
			Nemzetközi Légiforgalmi R.-T. (Francia)			9.	Szeged—Pécs—Kaposvár
3.	Budapest—Belgrád	Imperial Airways Ltd. Comp. (Angol)					
		Koninklyke Luchtvaart Matschappij (Holland)					

